

sus. Lache, Mache, Rostogan și ceilalți citează, din gazete, din autorități pe care le încurcă sau, când cunosc textul sau autorul real, denaturează fie conținutul, fie sensul citatului, stabilindu-și astfel tipologia.

În orice caz, rostirea de către un personaj, pe scenă, a unui text compus de către altcineva se poate face - și se face - în două feluri, ambele încărcate de expresivitate. Fie că este vorba de un citat din memorie, și aici falsificarea prin falsă memorie a tex-

tului devine caracterizantă, expresivă, fie că textul este citit de personaj de pe un suport (scrisoare, ziar, carte, listă de alegători), ceea ce lasă regizorului și actorului încă și mai multă libertate în înscenarea momentului. Regizorul este obligat să aducă pe scenă "Vocea patriotului național" care poate fi, în funcție de sensul dorit, o gazetă uriașă sau minusculă, scrisă foarte mărunț sau cu litere de-o șchioapă etc. Și scrisoarea lui Cațavencu, și telegra-

ma care cere alegerea cu orice preț a lui Dandanache pot căpăta pe scenă formele cele mai diverse, după cum modul lor de lectură va da și el contur personajului.

Un caz aparte de intertext este, în O scrisoare pierdută, discursul. Cei doi oratori nu-și rostesc discursul, ei citesc un text scris de ei înșiși. Despre această modalitate și despre altele, cu o ocazie viitoare, dacă va mai fi loc.

Horia Gârbea

Sa scena amatorilor

Tradiția unui festival

Festivalul de satiră și umor "Gura satului", desfășurat la Macea, lângă Arad a ajuns la cea de-a IX-a ediție. Aceasta a căpătat și un caracter oarecum internațional, prin participarea trupei din Uzdin - Iugoslavia, cu un program foarte actual, unde "politichia" a primit titlul **Partidul laburist, partid privat unic**. Săgețile acide, ca și interpretarea plină de vervă, au asigurat un "climat preelectoral" asemănător în multe privințe cu viața politică de

la noi. "Teatrul veșnic tânăr" din Arad a găsit o cheie comică inedită pentru schița lui Caragiale **Un pedagog de școală nouă**, în regia actriței Emilia Dima Jurca: centrul de greutate l-au constituit "școlerii" și mai puțin celebrul Rostogan. Menționăm și umorul sănătos, cu evidente valențe populare, pe care neobositul profesor-regizor Traian Lăpăduș l-a insuflat echipei de teatru a Căminului cultural din Macea, cu spectacolele **Ultimul iepuran și Economia de**

piață la piață. O adaptare intitulată **Chirița la Macea** (autor, Iulian Copacea) a "Școlii Ludice" din Arad a "implementat" ticurile și ifosele cunoscutei eroine în mediul sătesc. S-a bucurat de succes și "Grupul Az/Best" din Gura Humorului, cu interpreți dotați cu simțul parodiei. O atmosferă de sărbătoare și molipsitoare veselie a dominat această ediție.

Eugeniu Kuhartz

Un pol al râsului

Foarte aproape de granița de vest a țării, în deja celebra localitate Macea, s-a constituit de aproximativ douăzeci de ani un fel de centru al comicului popular, congruent cumva cu faimosul Gabrovo, din sudul Dunării. La începutul lui septembrie, s-a desfășurat la Macea a IX-a Bială de umor sătesc, manifestare, după câte știu, unică în România. În sala arhiplină a Casei de cultură, s-a zâmbit, s-a râs în hohote și s-a aplaudat cu însuflețire, în timp ce

pe scenă evoluau interpreți și echipe de neprofesioniști care-și asumau cu aplomb, talent și haz texte de Alecsandri și Caragiale, precum și de autori contemporani puțin consacrați, dar observatori atenți și cu vână satirică ai vieții actuale a satului. În contextul național cenușiu, dacă nu de-a dreptul sumbru, al unei economii și al unei democrații care întârzie să-și arate virtuțile beneficătoare, iată că există pe teritoriul românesc zone privilegiate de optimism și sănătate

spirituală, care, sunt convins, alcătuiesc suportul de încredere și speranță al nației. Mi se pare normal ca toate acestea să-și aibă sălașul la Macea, unde majoritatea oamenilor sunt veseli, pentru că sunt harnici, întreprinzători și înstăriți. Modelul Macea e de urmat și de urmat.

Așadar, să ne mai trăiască și optimismul, că pesimismul ne-a făcut destule zile amare!

Dumitru Solomon